

บทที่ 3

วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาและวิจัย เพื่อจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกลุ่มกฎหมายที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดของงานวิจัย และศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ต้องใช้ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน ผู้ประกอบธุรกิจของเอกชน กลุ่มเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีอำนาจในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด และการยอมรับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด จากกลุ่มคนผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการออกข้อบัญญัติ จึงได้กำหนดวิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology) ที่จะนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยภาคสนาม (Field Research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) เพื่อวางแนวทางในการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด โดยมีรายละเอียดแต่ละวิธีดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

การวิจัยเอกสารเป็นการวิเคราะห์กฎหมายและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด การวิจัยเอกสารที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีขึ้นเพื่อมุ่งหาคำตอบของการวิจัยที่สำคัญ 5 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 หลักการ ทฤษฎี และแนวคิด เกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ

ประเด็นที่ 2 วิเคราะห์สภาพการณ์แห่งปัญหาและผลกระทบของบึงบอระเพ็ด

ประเด็นที่ 3 วิเคราะห์การจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย

ประเด็นที่ 4 วิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นที่ 5 จัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

ดังนั้น เอกสารที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบข้างต้น จึงแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการบึงบอระเพ็ด

- หลักการบริหารจัดการ
- หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- หลักการอนุรักษ์
- หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
- หลักการให้บริการสาธารณะ
- หลักการกระจายอำนาจ
- หลักการมอบอำนาจ
- หลักธรรมาภิบาล
- หลักแห่งความเป็นอิสระของท้องถิ่น
- ทฤษฎีความเป็นนิติบุคคลของรัฐ
- ทฤษฎีอำนาจรัฐ
- แนวคิดการกำกับดูแล
- แนวคิดการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด

2) กฎหมายไทยเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- พระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2558
- พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518
- พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2458
- พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496
- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
- พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457
- พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518
- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485
- ประกาศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503

3) กฎหมายต่างประเทศ ได้แก่

- (1) สหราชอาณาจักร สหภาพระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ IUCN Environmental Law Centre ในประเทศอังกฤษอยู่ภายใต้อนุสัญญาแรมซาร์ ค.ศ. 1975 (พ.ศ.2518) โดยอนุวัติการตามใน ค.ศ. 1997 (พ.ศ.2540) ในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำเป็นไปตามหลักเกณฑ์อนุสัญญาแรมซาร์ ค.ศ. 1975 (Ramsar Convention on Wetlands ค.ศ. 1975) (พ.ศ.2518)
 - (2) สหรัฐอเมริกา ภายใต้การบริหารจัดการของพระราชบัญญัติพื้นที่ชุ่มน้ำ The Freshwater Wetlands Act in 1975 รัฐนิวยอร์ก
 - (3) สาธารณรัฐเกาหลี The Wetlands Conservation Act ค.ศ. 1999 (พ.ศ.2542)
- 1) กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ได้แก่
 - (1) อนุสัญญาแรมซาร์ ค.ศ. 1975 (Ramsar Convention on Wetlands ค.ศ. 1975) (พ.ศ.2518)
 - (2) อนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 (Convention on Biological Diversity, 1992) (พ.ศ.2535)

(3) อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศโดยเฉพาะเป็นแหล่งที่อยู่ของนกน้ำ ค.ศ. 1971 (Convention on Wetlands of International Importance as Waterfowl Habitat, 1971)

เอกสารอื่น ๆ

เอกสารอื่น ๆ ได้แก่ รายงานวิจัย ตำรา เอกสารรายงานการประชุมสัมมนา และวิทยานิพนธ์และบทความ รวมทั้งเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาประกอบการศึกษา และยกร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดให้ถูกต้องตามหลักการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำตามอนุสัญญาแรมซาร์ ค.ศ.1975 (พ.ศ.2518) (Ramsar Convention on Wetlands ค.ศ. 1975)

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่มิอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ หรือมิอำนาจตัดสินใจ หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด การสัมภาษณ์เชิงลึกมีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างไม่เป็นรูปแบบโดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามประเด็นสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า มีรายละเอียดดังนี้

1) วิธีการสัมภาษณ์ แบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

การติดต่อ

ใช้การติดต่อโดยหนังสือมาจากหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต และโทรศัพท์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก และ นัดหมายวัน เวลาในการสัมภาษณ์ และการยืนยันการให้สัมภาษณ์

การจัดทำประเด็นสัมภาษณ์

เป็นการเตรียมประเด็นในการสัมภาษณ์ล่วงหน้าโดยการกำหนดประเด็นเพื่อให้ได้คำตอบที่จะเป็นข้อมูลนำไปวิเคราะห์เพื่อตอบโจทย์วิจัยและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำเอาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการ รวมทั้งกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และ กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ได้จากการ

ทบทวนวรรณกรรม และข้อมูลที่ได้จากวิธีวิทยาการวิจัยอื่นตามที่กำหนดไว้ คือ ข้อมูลจากการมีส่วนร่วม ออกแบบ, ร่วมออกแบบ

เมื่อได้คำตอบจากการวิจัยและนำไปสู่การรับฟังความคิดเห็นแล้วข้อคิดเห็นจากการวิพากษ์จะนำไปวิเคราะห์ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อปรับปรุงแก้ไขคำตอบของการวิจัย

2) ประชากรสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 17 คน ประกอบด้วย

(1) ประมงจังหวัด เพราะว่าเป็นหน่วยงานรัฐตามขอบเขตแห่งอำนาจตามกฎหมายในการบริหารจัดการบึงบอระเพ็ด

(2) ชนารักษ์พื้นที่นครสวรรค์ เพราะว่าเป็นหน่วยงานรัฐตามขอบเขตแห่งอำนาจตามกฎหมายในการบริหารจัดการบึงบอระเพ็ด

(3) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์ เพราะว่าเป็นหน่วยงานรัฐตามขอบเขตแห่งอำนาจตามกฎหมายในการบริหารจัดการบึงบอระเพ็ด

(4) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครสวรรค์ เพราะว่าเป็นหน่วยงานรัฐตามขอบเขตแห่งอำนาจตามกฎหมายในการบริหารจัดการบึงบอระเพ็ด

(5) หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด เพราะว่าเป็นหน่วยงานรัฐตามขอบเขตแห่งอำนาจตามกฎหมายในการบริหารจัดการบึงบอระเพ็ด

(6) หัวหน้าสถานีวิจัยสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด เพราะว่าเป็นหน่วยงานรัฐตามขอบเขตแห่งอำนาจตามกฎหมายในการบริหารจัดการบึงบอระเพ็ด

(7) ปลัดจังหวัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ เพราะว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายของผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายต่อองค์กร

(8) นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลทับกฤช เพราะว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายต่อองค์กร

(9) นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร เพราะว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายต่อองค์กร

(10) นายกองจัดการบริหารตำบลพนมเศษ เพราะว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายต่อองค์กร

(11) นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลแควใหญ่ เพราะว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายต่อองค์กร

(12) นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลพระนอน เพราะว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายต่อองค์กร

(13) นายองค์การบริหารส่วนตำบลวังมหากร เพราะว่าเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นผู้บริหารที่จะกำหนดนโยบายต่อองค์กร

(14) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช เพราะว่าเป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ร่วมปฏิบัติตามนโยบายของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง

(15) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร เพราะว่าเป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ร่วมปฏิบัติตามนโยบายของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง

(16) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน เพราะว่าเป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ร่วมปฏิบัติตามนโยบายของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง

(17) นิติกรรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

3) ประเด็นสัมภาษณ์เชิงลึก

1) หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดต่อบึงบอระเพ็ด

2) สภาพการณ์แห่งปัญหาและผลกระทบของบึงบอระเพ็ด

3) ปัญหาการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ มีความทับซ้อนกัน

4) ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการบึงบอระเพ็ดของหน่วยงานส่วนกลาง

และส่วนภูมิภาค

5) การใช้ประโยชน์พื้นที่บึงบอระเพ็ดและส่งผลกระทบต่อบึงบอระเพ็ด

6) กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ

7) กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ

8) กฎหมายของไทยที่ใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

9) ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการบึงบอระเพ็ด

10) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

11) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

12) ปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดตามอำนาจและหน้าที่

13) มาตรการที่จะส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง

14) รูปแบบโครงสร้างข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดมีรูปแบบโครงสร้างประกอบด้วย

15) ความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่องานวิจัย

3. การมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design)

การมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) ในบริบทของการวิจัยทางกฎหมายคือการที่ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับกฎหมายฉบับนั้น ๆ ได้มีส่วนร่วมในการออกแบบสาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมายที่เห็นว่าควรจะมีบัญญัติไว้ในกฎหมายซึ่งทางการวิจัยหรือดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยที่ผู้วิจัยมีหน้าที่ในการนำเอาคำตอบจากการใช้ระเบียบวิธีวิจัยนี้ไปวิเคราะห์ตามหลักวิชาการ และวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ สำหรับการจัดทำกฎหมายให้เป็นกฎหมายที่เหมาะสมต่อการบังคับใช้ ทั้งนี้เพราะกฎหมายกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดในการบังคับใช้และการปฏิบัติตามเพราะกฎหมายมักมุ่งเน้นไปที่การบังคับและมีกำหนดโทษที่จะทำให้มีการยอมทำตามเพราะกลัวการถูกลงโทษจึงส่งผลให้มีการพยามหลีกเลี่ยงกฎหมายเป็นประโยชน์ในแง่ของการตีความ กฎหมายที่ดีจึงควรที่จะคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะทำให้สามารถใช้บังคับได้จริง (สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และ คณะ, 2558, หน้า 79) ด้วยเหตุนี้ การวิจัยฉบับนี้จึงนำเอาวิธีการมีส่วนร่วมออกแบบ - ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) มาใช้ในการวิจัยการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

3.1 การกำหนดกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้อง เป็นกลุ่มประชากรที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการบังคับใช้กฎหมายดังนี้

(1) เจ้าหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการบึงบอระเพ็ด ในพื้นที่ศึกษาจำนวน 20 คน

(2) ตัวแทนจากประชากรที่อยู่โดยรอบและในบริเวณบึงบอระเพ็ดที่ได้รับประโยชน์และในพื้นที่ศึกษาจำนวน 20 คน กลุ่มประชากรดังกล่าวจะร่วมกันออกแบบสาระสำคัญที่เห็นสมควรที่จะบัญญัติเป็นกฎหมาย โดยประเด็นหรือหัวข้อที่จะให้ประชากรแต่ละกลุ่มร่วมออกแบบคือ สาระสำคัญของกฎหมายตามโครงสร้างของกฎหมายที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นจากข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.2 ขั้นตอนในการดำเนินการมีดังนี้ ผู้วิจัยเตรียมความพร้อม ด้วยการกำหนดประชากรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดการบึงบอระเพ็ดในแต่ละส่วนงาน และมีหนังสือเชิญ

ประชากรให้เข้ามีส่วนร่วมออกแบบ สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกแบบประกอบด้วย กระดาษ สำหรับเขียนคำตอบเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมกลุ่มทุกกลุ่ม ปากกาสำหรับเขียนคำตอบ การดำเนินการแบ่งเป็น 2 ช่วง คือช่วงเช้า เป็นการมีส่วนร่วมออกแบบของกลุ่ม ประชากรเฉพาะ 3 กลุ่ม ช่วงบ่าย เป็นกลุ่มประชากรผสม 3 กลุ่ม ทั้ง 2 ช่วงแม้กลุ่มประชากรจะ แตกต่างกันแต่ก็ใช้ประเด็น หรือหัวข้อที่จะให้ออกแบบเดียวกัน การดำเนินการทั้ง 2 ช่วงเวลา ดังกล่าวจะมีการเลือกประธาน กลุ่ม เพื่อทำหน้าที่นำเสนอคำตอบของกลุ่มตนต่อที่ประชุม โดยมี รายละเอียดของการดำเนินการมี ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดประเด็นที่เป็นหัวข้อสำหรับให้กลุ่มประชากร ที่ กำหนดไว้ร่วมออกแบบตามหัวข้อที่กำหนด

1) ประเด็นการสนทนากลุ่ม

(1) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

(2) ปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดตามอำนาจและหน้าที่

(3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

(4) นโยบายการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

(5) ขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(6) ข้อพิพาทในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด และแนวทางในการแก้ไขปัญหา

(7) ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่องานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ให้แต่ละกลุ่มเฉพาะ 3 กลุ่ม ในชุดแรก แยกกันดำเนินการร่วม ออกแบบ ด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายร่วมกัน พร้อมหาข้อยุติของคำตอบของกลุ่มในแต่ละ ประเด็นที่กำหนดไว้โดยมีผู้วิจัยอยู่ประจำแต่ละกลุ่ม ที่นำจะอำนวยความสะดวกในการจดเนื้อความ ที่ได้จากการออกแบบของแต่ละกลุ่ม เป็นคำตอบจากการตกลงร่วมกันภายในกลุ่มนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ 3 ให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มประชากรเฉพาะ นำเสนอรูปแบบที่จัดทำขึ้น มาแล้ว ต่อที่ประชุมเพื่อรับฟังและรับรู้รูปแบบของกลุ่มตน การดำเนินการขั้นตอนที่ 1-3 จะใช้เวลาในการ ดำเนินการประมาณ 2 ชั่วโมง ซึ่งโดยปกติจะเป็นช่วงเวลาเช้า

ขั้นตอนที่ 4 จัดกลุ่มประชากรใหม่อีกครั้งเป็นกลุ่มประชากรผสมที่มาจากตัวแทน ของประชากรกลุ่มเฉพาะมารวมเป็นกลุ่มใหม่ได้ 3 กลุ่ม และดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 1-3 ขั้นตอนนี้จะใช้เวลาเท่ากับขั้นตอนที่ 1-3 คือประมาณ 2 ชั่วโมง ดังนั้น การดำเนินการจึงเป็นช่วง

บายในวันเดียวกันเพื่อจะได้ความต่อเนื่องของความคิด เมื่อได้คำตอบของรูปแบบมาแล้วผู้แทนกลุ่มจะนำเสนอแบบที่ร่วมกันจัดทำโดยเสนอต่อที่ประชุมเช่นเดียวกับการดำเนินการในช่วงเช้า โดยคำตอบที่ได้จากกลุ่มประชากรชุดที่ 1 และชุดที่ 2 นี้ผู้วิจัยจะนำไป วิเคราะห์เปรียบเทียบและเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดต่อไป

4. พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพตามที่กำหนดไว้ นั้นเมื่อได้คำตอบมาจะเป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ร่วมกันและได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยและโจทย์วิจัยที่กำหนดไว้จนได้รูปแบบของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดซึ่งจะนำไปปรับปรุงความคิดเห็นและนำข้อวิพากษ์กับข้อเสนอแนะจากประชากรที่ร่วมรับฟังความคิดเห็นไปวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบของร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดจะทำให้ได้กฎหมายต้นแบบที่เป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

6. วิธีการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดร่างกฎหมาย

การจัดทำร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาจากการใช้วิธีวิทยาการวิจัยประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยและ โจทย์วิจัย เพื่อจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบเพื่อนำไปสู่การรับฟังความคิดเห็นผลการวิจัย (Hearing) และนำเอาข้อวิพากษ์กับข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบนั้นเพื่อให้เป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

7. การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

เมื่อการวิจัยได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและได้ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด เพื่อให้ข้อบัญญัติต้นแบบที่จัดทำขึ้นนั้นมีความครบถ้วนสมบูรณ์และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประชุมรับฟังความคิดเห็น (Hearing) ของประชากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้วิพากษ์ผลการวิจัยและแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติต้นแบบ โดยมีประชากรที่เข้าร่วมวิพากษ์ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ภาครัฐตามขอบเขตแห่งอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบึงบอระเพ็ดโดยตรง นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่เขตการปกครองรอบบริเวณบึงบอระเพ็ด ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ และประชาชน และผู้ประกอบธุรกิจแพปลา และผู้ประกอบการธุรกิจเอกชนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่บึงบอระเพ็ด จำนวนประมาณ 50 คน

ผลของการวิพากษ์ได้ข้อแนะนำที่ผู้วิจัยนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติต้นแบบจนกระทั่งได้ตัวต้นแบบของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด

การจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นภายหลังจากที่ผู้วิจัยจัดทำร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด เพื่อการบริหารจัดการจึงเป็นการทดสอบและรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำไปข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดใช้ในการจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ข้อบัญญัติซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พ.ศ. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ดให้สอดคล้องตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ว่าด้วยการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด